

Sygnatura akt VI Ka 1282/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **28 lutego 2014 r.**

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Żywioł

Sędziowie SSO Kazimierz Cieślukowski

SSR del. Marcin Schoenborn (spr.)

Protokolant Barbara Szkabarnicka

przy udziale Jolanty Mandziej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2014 r.

sprawy **S. K. (K.)** ur. (...) w R.

syna J. i U.

oskarżonego z art. 278§1 kk przy zast. art. 12 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 18 czerwca 2013 r. sygnatura akt II K 690/12

na mocy art. 437 kpk i art. 438 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 1282/13

UZASADNIENIE

S. K. został oskarżony o to, że w okresie od 10 marca do 26 marca 2012 r. w R., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, zabrał w celu przywłaszczenia elementy rusztowania w postaci dwóch sztuk poręczy ochronnej 150, dwóch sztuk poręczy ochronnej 200, dwóch sztuk poręczy ochronnej 300, trzech sztuk podestu stalowego skrzynkowego 250/32, czterech sztuk podestu stalowego skrzynkowego 300/32 łącznej wartości 2509,05 zł na szkodę A. H. (1) oraz firmy (...) Sp. z o. o. w D., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat od odbycia kary jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 29 kwietnia 2005 r. sygn. II K 532/12 za czyn z art. 279 § 1 kk, którą odbył w ramach kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 12 grudnia 2006 r. sygn. II K 64/06 w okresie od 16 czerwca 2004 r. do 17 czerwca 2004 r., od 29 listopada 2005 r. do 5 grudnia 2005 r. i od 5 marca 2009 r. do 29 września 2010 r., tj. o czyn z art. 278 § 1 kk przy zast. art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013 r. sygn. akt II K 690/12 uniewinnił oskarżonego S. K. od popełnienia zarzucanego mu czynu, a na podstawie art. 632 pkt 2 kpk kosztami procesu obciążył Skarb

Państwa. Ponadto zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. J. kwotę 672 złote plus VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Wyrok ten w całości na niekorzyść oskarżonego zaskarżył apelacją Prokurator. Zarzucił mu:

1. obrazę przepisów postępowania, a to art. 423 § 1 kpk mającą wpływ na treść orzeczenia poprzez niezasadne zaniechanie sporządzenia pisemnego uzasadnienia wyroku, co czyni niemożliwym zapoznanie się z tokiem rozumowania Sądu i merytoryczne odniesienie do podjętych rozstrzygnięć,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku, a to przyjęcie, iż w świetle zebranych w postępowaniu przygotowawczym i jurysdykcyjnym dowodów wina oskarżonego budzi wątpliwości, co w konsekwencji doprowadziło do jego uniewinnienia, podczas gdy prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego.

Z powołaniem się zaś na te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył co następuje.

Apelacja oskarżyciela publicznego zasługiwała na uwzględnienie.

Istotnie, w rozpoznawanej sprawie wystąpiła nietypowa sytuacja procesowa, związana z brakiem sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Przypomnieć zatem wypada, że Sąd Rejonowy w dniu 18 czerwca 2013 r. orzekając w składzie jednoosobowym wydał wyrok uniewinniający oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu. W dniu 21 czerwca 2013 r. Prokurator złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, po czym w dniu 24 czerwca 2013 r. akta doręczono sędziemu do uzasadnienia (k. 137). Zatem 14 dniowy instrukcyjny termin do jego sporządzenia określony w art. 423 § 1 kpk upływał w dniu 8 lipca 2013 r.. W tym terminie, jak i w okresie późniejszym, sędzia nie sporządziła jednak owego dokumentu sprawozdawczego, więcej nie ubiegała się o przedłużenie wspomnianego terminu do jego sporządzenia, choć powinna, skoro od 1 lipca 2013 r. do 12 lipca 2013 r., a więc w okresie biegu 14 dniowego terminu na sporządzenie uzasadnienia, jak i już po jego zakończeniu, korzystała z urlopu wypoczynkowego (k. 137).

Zarządzeniem z dnia 8 października 2013 r. Przewodniczący Wydziału, działając na podstawie § 88 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych, wobec przedłużającej się niezdolności sędziego do pracy (nie wiadomo jednak, od kiedy się datującej) polecił poinformować Prokuratora, iż uzasadnienie w sprawie nie może zostać sporządzone, a od doręczenia tego pisma biec będzie termin do wniesienia apelacji (k. 138). Zarządzenie to uznać należy za zasadne. Sędzia nie sporządziła bowiem pisemnego uzasadnienia wyroku w terminie określonym w art. 423 § 1 kpk, czyli w ciągu 14 dni od daty złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, ani nie uzyskała od prezesa sądu pisemnej zgody przedłużającej ten termin na czas oznaczony. Co więcej, sędzia w ogóle nie sporządziła tego uzasadnienia. Ponieważ Sąd Rejonowy w rozpoznawanej sprawie orzekał jednoosobowo, sporządzenie uzasadnienia przez innego sędziego, bądź jednego z ławników, było niemożliwe. W zaistniałej sytuacji procesowej Przewodniczący Wydziału zasadnie zarządził zawiadomić Prokuratora, iż uzasadnienie w sprawie nie może zostać sporządzone z przyczyn wskazanych w tym zarządzeniu. W takiej sytuacji, termin do wniesienia apelacji wynosi 14 dni i biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu odpisu zarządzenia informującego, iż sporządzenie uzasadnienia jest niemożliwe (argument z art. 445 § 1 k.p.k. w zw. z § 88 ust. 2 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych). W klasycznej sytuacji, co wynika z literalnego brzmienia przepisu art. 445 § 1 kpk termin ten biegnie dla każdego uprawnionego od daty doręczenia mu wyroku z uzasadnieniem. Skoro zaś sporządzenie uzasadnienia jest niemożliwe, przeto bieg terminu rozpoczyna się od dnia doręczenia uprawnionemu zarządzenia informującego, iż sporządzenie uzasadnienia jest niemożliwe.

Konkludując, Sąd pierwszej instancji dopuścił się oczywistej obrazy przepisów postępowania, to jest art. 423 § 1 kpk przez nieuzasadnioną zwłokę w sporządzeniu uzasadnienia wyroku w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia, gdy jednocześnie nie ubiegał się o jego przedłużenie w związku z planowanym w okresie biegu tego terminu urlopem wypoczynkowym. Finalnie, w następstwie zaistniałej kolejno przyczyny obiektywnej, dokument ten w ogóle nie mógł zostać sporządzony.

Poza sporem jest zaś, iż uzasadnienie wyroku jest sprawozdaniem pisemnym z narady nad wyrokiem i ma tłumaczyć zawarte w nim rozstrzygnięcia.

Nie sposób się więc nie zgodzić ze stanowiskiem skarżącego Prokuratora, iż został on pozbawiony możliwości zweryfikowania motywów stojących u podstaw wydanego orzeczenia.

Niesporządzenie uzasadnienia wyroku wyklucza zatem poznanie przez Sąd odwoławczy toku rozumowania Sądu I instancji, który doprowadził go do uniewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Brak poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów uniemożliwia tak naprawdę ocenę odwoławczą. Już w zasadzie tylko z tego względu nie było możliwe rzeczowe ustosunkowanie się do zarzutu apelacji, który odnosił się do istoty sprawy.

Zaniechanie sporządzenia pisemnego uzasadnienia wyroku uniemożliwiało więc w istocie jego kontrolę odwoławczą.

Można jedynie pokusić się o pewną refleksję wynikającą z lektury akt, że treść przeprowadzonych dowodów, konkretnie tych, na które powołał się apelujący Prokurator w uzasadnieniu środka odwoławczego, kompletnie niezrozumiałym czyniło uniewinnienie oskarżonego, skoro nie jeden, a dwa różne źródła dowodowe, niezależnie od siebie, złożyły obciążające go zeznania wskazujące w sposób pewny, stanowczy i konsekwentny, że przynajmniej w dniu 26 marca 2012 r. to on musiał zabrać w celu przywłaszczenia, przynajmniej niektóre ze zgłoszonych jako utracone (k. 14), elementy rusztowania postawionego w R. przy ul. (...) przez (...) Sp. z o. o., które od tego podmiotu wynajął A. H. (1) przeprowadzający tam remont. Co więcej, z ich przekazem korespondowały również zeznania jednego z interweniujących policjantów (drugi nie pamiętał zdarzenia), a w żadnym razie takiej wersji wypadków obiektywnie nie wykluczały tłumaczenia oskarżonego. Twierdził on bowiem jedynie, iż od 9 marca 2012 r. do 13 marca 2013 r. był hospitalizowany (k. 109v), co potwierdziła informacja Szpitala Miejskiego w R. (k. 117, 123). Z niej nie wynika jednak w żadnym razie, jak również danych z wywiadu lekarskiego przeprowadzonego z oskarżonym przez opiniujących w sprawie biegłych lekarzy psychiatrów, jakoby nie był on zdrowotnie, czy fizycznie predestynowany do dźwigania ważących nawet do 20 kg (wedle zeznań świadka S. – k. 110) elementów rusztowania. W zależności od ustaleń co do ich wartości musiałyby więc oskarżony być wówczas pociągnięty do odpowiedzialności, bądź za występki z art. 278 § 1 kk, bądź za nieprzedawnione jeszcze wykroczenie z art. 119 § 1 kw. Nie jest jednak też tak, by zeznania R. S. – przedstawiciela (...) Sp. z o. o. przesądzały, iż ten pierwsze brakujące elementy rusztowania ujawnić miał w okresie hospitalizacji oskarżonego. Nie wypowiadał się bowiem kategorycznie mówiąc, że rusztowanie zostało wypożyczone A. H. (2) ok. 10 marca 2012 r., a po dwóch dniach stwierdził na miejscu pewne braki elementów rusztowania (k. 12v). Z tych zeznań równie dobrze może wynikać, iż owe braki ujawnione zostały 14 marca 2012 r., a może i nieco później. Już wtedy niewątpliwie oskarżony nie był hospitalizowany.

W tej sytuacji Sąd Odwoławczy nie widział potrzeby szerszego ustosunkowywania się do podniesionego w apelacji Prokuratora zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Oczywistym bowiem było, że zaskarżony wyrok należy uchylić, a sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Rudzie Śląskiej do ponownego rozpoznania.

Sąd pierwszej instancji w ponownym postępowaniu jest zobowiązany przeprowadzić postępowanie dowodowe w pełnym dotychczasowym zakresie. O ile zaś zajdzie taka konieczność nie uchylili się od sporządzenia uzasadnienia wydanego przez siebie wyroku.

Nie przesądzając w niczym ostatecznego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej swego wyroku.